

Jan Declair figureert als virtuoos publieksmenner op November Music

Openingsweekend November Music

Gehoord: 5-6/11 div. locaties Den Bosch.
T/m 13/11. Inl.: novembermusic.net

●●●●●

Een barokorkest op een nieuwe-muziekfestival, dat ligt niet direct voor de hand. Maar November Music gaat prat op een brede blik, en het Belgische B'Rock is een avontuurlijk ingesteld gezelschap. Het Bossche festival kende een rustig openingsweekend, maar de spaarzame concerten waren wel raak. B'Rock bracht nieuwe stukken van hedendaagse componisten op oude instrumenten en in een kleine bezetting. Wim Hendrickx' *On Haiku* voor ruimtelijk strijkkwartet en sho, het Japanse mondogel, was het meest gedurfd, omdat er amper iets gebeurde. Shospeelster Naomi Sato legde een traag ritueel parcours af langs vier seizoenenstaties, door een landschap van etherische strijkersflageoletten.

's Avonds stond Sato met haar sho tegenover de grote Chinese broer van

dat instrument, de sheng, in mogelijk het allerlaatste optreden van het Atlas Ensemble. Het geesteskind van componist en artistiek leider Joël Bons, samengesteld uit instrumenten van over de hele wereld, krijgt na vijftien jaar geen subsidie meer, zodat de uitvoering van Bons' eigen *Nomaden* (2016) helaas een afscheid was. *Nomaden* belichaamde de essentie van het veelkleurige Atlas: originele en hechte ensemblepassages werden afgewisseld met goedgeplaatste solo's, in een erverende wereldreis die overal aan refereerde, maar nergens mee samenviel. Dat dit unieke ensemble ophoudt te bestaan is eeuwig zonde; het verleende de geheimzinnige geestmuziek van het slot een dubbelzinnige lading.

Het lijflied van de Nederlandse nieuwe-muziekwereld zou je het kunnen noemen: *De Staat* van Louis Andriessen. Veertig jaar na dato heeft dit tetterende muziekpolitieke statement nog niets aan kracht ingeboet. Bovendien werd het uitgevoerd

door louter buitenlandse musici - Belgische blazers, Schotse strijkers en Noorse zangeressen. Die deden dat verdienstelijk, al bevestigden ze impliciet hoe moeilijk het stuk eigenlijk is: het felle collectieve getier en gestuiter stond nu en dan licht uit het lood.

Het wrang-komische hoogtepunt was zondag een nieuwe versie van Mauricio Kagels absurdistische muziektheater *Der Tribun (Zehn Märsche um den Sieg zu verfehlen)*, met een volvette, deels berijmde tekst van Dimitri Verhulst. Niemand minder dan acteur Jan Declair kwam het podium opgemarcheerd, bonkend op een grote trom. Als virtuoos publieksmenner wond hij de toehoorders om zijn vinger, om vervolgens een fascistische directe of een xenofobe rechtse hoek uit te delen. Achter hem blies een zootje ongeregelde blazers zich stoïsch door Kagels heerlijke marsen van geordende chaos.

Joep Stapel